

Evaluering af den skriftlige eksamen i dansk A, 2023

HTX og T-EUX

Sara Krogh

Fagkonsulent

Indhold

Forord	3
Oversigt over opgavesæt dansk A htx/Teux.....	4
Karaktergennemsnit for den skriftlige prøve i dansk A, htx og Teux	7
Fordeling af besvarelser på opgaver	7
Karaktergennemsnit på opgaveniveau.....	8
Censorernes kommentarer	9
Kommentarer til de enkelte opgaver	9
Generelle kommentarer	11
Bedømmelsen.....	11

Forord

Til sommereksamen i maj 2023 var 4.018 elever til prøve i skriftlig dansk A på htx og 638 elever på teknisk eux. Besvarelsene, eksaminanderne afleverede, og censorerne herefter kunne tilgå på netprøver.dk, var anonymiserede i henhold til GDPR-lovgivningen.

Denne eksamensevaluering indeholder en oversigt over sættets opgaver samt statistik over det samlede prøveresultat i skriftlig dansk A på henholdsvis htx og teknisk eux. Dataene er valideret af Styrelsen for It og Læring (STIL) og offentliggjort på uddannelsesstatistik.dk. Indeholdt er samtidig en oversigt over sættets opgaver. Det samlede opgavesæt kan tilgås på prøvebanken.dk.

Herudover indeholder eksamensevalueringen en statistik over fordeling af besvarelser på de enkelte opgaver og karaktergennemsnit på opgaveniveau. Disse data stammer fra netprøver.dk, og dataene kan derfor indeholde en lille usikkerhed, ligesom der qua anonymiseringen ikke skelnes mellem besvarelser fra htx og teknisk eux.

Desuden finder du en gennemgang af årets prøvesæt på baggrund af censorernes kommentarer i forcensuren.

Jeg vil gerne endnu engang takke de skriftlige censorer for det store og meget vigtige arbejde med at læse og bedømme elevernes eksamensbesvarelser og med den meget store tålmodighed, I alle fremviste i forbindelse med afviklingen af både den virtuelle generalprøve til censormødet den 23. maj og det virtuelle censormøde den 13. juni 2023.

Med venlig hilsen

Sara Krogh
Fagkonsulent i dansk A hhx, htx og eux

Tlf.: +45 23 84 78 14
E-mail: sara.krogh@stukuvvm.dk

Oversigt over opgavesæt dansk A htx/Teux

Opgave 1

Analyse, vurdering og diskussion

Overskrift: Den danske drukkultur hylder den stangstive fulderik

Analysér og vurder ”Den danske drukkultur hylder den stangstive fulderik” (tekst 2) med særligt fokus på tekstens argumentation og retorik. Diskutér derefter tekstens centrale synspunkter med udgangspunkt i opgavesættets overordnede emne. I diskussionen skal du inddrage mindst én anden tekst fra opgavesættet.

Om opgavetyper:

I en analyse, vurdering og diskussion skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

I analysen skal du analysere tekstens argumentation og retorik, herunder brugen af sproglige virkemidler. Der skal være et tydeligt fokus i analysen, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation. Analysen skal munde ud i en vurdering af, hvor nuanceret og relevant tekstens samlede argumentation er. I diskussionen skal du undersøge forskellige synspunkter på det emne, tekst 2 behandler. Diskussionen skal inddrage og videreudvikle de centrale synspunkter i tekst 2 og holde dem op imod egne og udvalgte synspunkter fra den eller de selvvalgte tekster. De inddragede synspunkter skal således bidrage til at nuancere diskussionen.

Opgave 2

Kronik og refleksionstekst

Overskrift: Vælg selv en overskrift

Denne opgave er todelt:

A: Skriv en kronik om, hvad beruselse betyder for din generation. I kronikken skal du inddrage mindst to tekster fra opgavesættet.

B: Skriv en refleksionstekst, hvor du begrundet din argumentation og dine øvrige formidlingsmæssige valg, herunder sproglige og retoriske virkemidler. Du skal dokumentere dette med eksempler fra din kronik.

Om opgavetyper:

A:

I en kronik skal du undersøge en given problemstilling og argumentere for din holdning på en engageret, selvstændig og nuanceret måde.

Din kronik skal have et klart hovedsynspunkt, som understøttes af eller vender sig imod pointer i de selvvalgte tekster.

Din kronik skal formidles med en tydelig vinkel og på en retorisk og sprogligt bevidst måde.

B:

I en refleksionstekst skal du med brug af danskfaglige begreber begrunde dine formidlingsmæssige valg, herunder dokumentere din argumentation, dine retoriske valg og sproglige virkemidler ved hjælp af karakteristiske eksempler fra din egen tekst.

Denne del skal fylde 400-600 ord.

Opgave 3

Analyse, fortolkning og perspektivering

Overskrift: Hanne Birgitta

Analysér og fortolk "Hanne Birgitta" (tekst 1).

Perspektivér til opgavesættets overordnede emne. I din perspektivering skal du inddrage mindst én selvvalgt tekst fra opgavesættet.

Om opgavetyper:

I en analyse, fortolkning og perspektivering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Der skal være et tydeligt fokus i analysen, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation. Analysen skal munde ud i en samlet fortolkning af tekst 1.

I perspektiveringen skal du sætte din fortolkning af tekst 1 ind i en større sammenhæng, der knytter sig til opgavesættets emne og den eller de selvvalgte tekster og bidrager til den samlede forståelse af teksten.

Opgave 4

Analyse, fortolkning og perspektivering

Overskrift: Næste stop

Analysér og fortolk *Næste stop* (tekst 3) med fokus på forholdet mellem indhold og brugen af filmiske virkemidler.

Perspektivér til opgavesættets overordnede emne.

Om opgavetyper:

I en analyse, fortolkning og perspektivering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Der skal være et tydeligt fokus i analysen, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation. I fortolkningen skal du sammenfatte dine analyseiagttagelser til en samlet forståelse af sammenhængen mellem formen og indholdet.

I perspektiveringen skal du sætte din fortolkning af tekst 3 ind i en større sammenhæng, der knytter sig til opgavesættets overordnede emne.

Opgave 5

Analyse, fortolkning og litteraturhistorisk perspektivering (uden for emne)

Overskrift: Det sidste mørke

Analysér og fortolk "Det sidste mørke" (tekst 11).

Perspektiver til den litteraturhistoriske sammenhæng, teksten indgår i, og begrund dens relevans i dag.

Om opgavetyper:

I en analyse og fortolkning skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Der skal være et tydeligt fokus i analysen, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation.

Analysen skal munde ud i en samlet fortolkning af tekst 11.

I perspektivering skal du sætte din fortolkning af tekst 11 ind i en større litteraturhistorisk sammenhæng, der bidrager til den samlede forståelse af teksten og dens relevans i dag.

Karaktergennemsnit for den skriftlige prøve i dansk A, htx og Teux

Nedenstående statistik viser landsgennemsnittet på studenternes afsluttende standpunktskarakter og på deres prøvekarakter i skriftlig dansk A for de sidste fire år. Samtlige studenter var på trods af særlige foranstaltninger i forbindelse med forebyggelsen og afhjælpningen af Covid-19 i 2020, 2021 og 2022 til eksamen i skriftlig dansk A.

Landsgennemsnit for htx

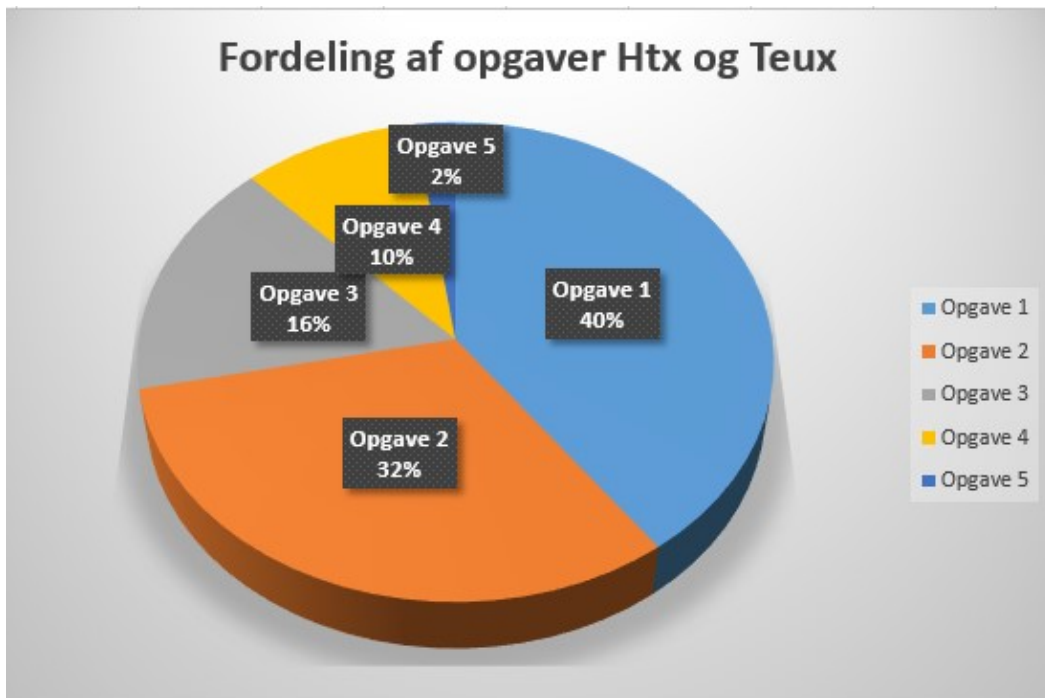
	2020	2021	2022	2023
Årskarakterer	6,7	6,9	6,8	6,7
Prøvekarakterer	6,0	6,2	6,1	6,1

Landsgennemsnit for teknisk eux

	2020	2021	2022	2023
Årskarakterer	6,4	6,3	6,2	6,5
Prøvekarakterer	5,6	5,5	5,2	5,5

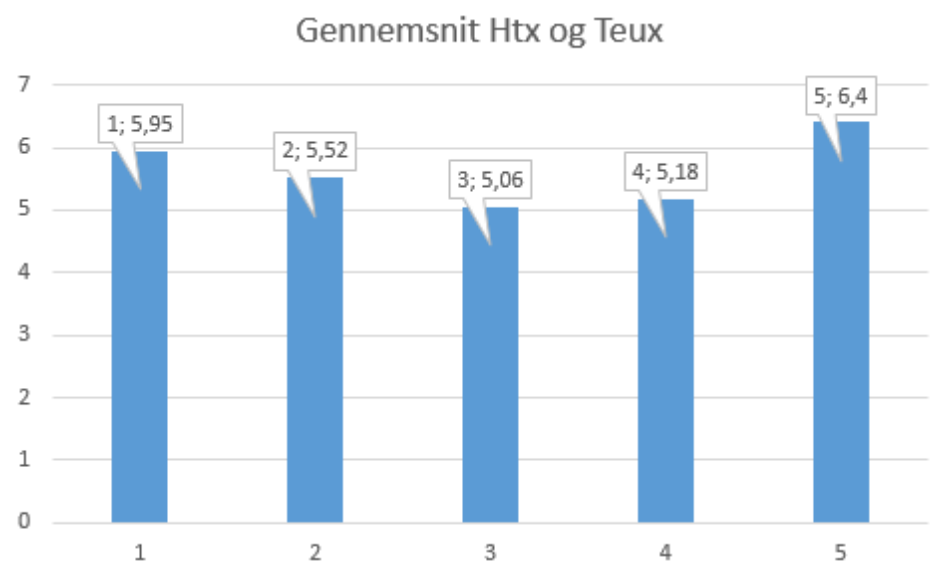
Fordeling af besvarelser på opgaver

Nedenfor følger eksaminandernes valg af opgave. Fordelingen er baseret på de indtastninger, som censorerne har foretaget i forcensuren ca. en uge før censormødet, og derfor indgår kun ca. 89 % af besvarelserne i statistikken, og tallene kan være forbundet med en mindre usikkerhed. På grund af anonymiseringen i netprøver.dk er det, som nævnt tidligere, ikke muligt at skelne mellem besvarelser fra htx og teknisk eux, så opdelingen viser den samlede fordeling på tværs af de to uddannelser.

Karaktergennemsnit på opgaveniveau

Karaktergennemsnittet på de enkelte opgaver er baseret på ikke validerede data fra netprøver.dk, hvorfor de kan være forbundet med en mindre usikkerhed, ligesom der i tallene ikke skelnes mellem besvarelser fra htx og teknisk eux.

Censorernes kommentarer

Nedenfor følger i stikordsform en sammenfatning af de kommentarer, censorerne har meldt tilbage i forcensuren i forhold til opgavesættet og de enkelte opgaver og i forhold til elevernes besvarelser af opgaverne. Kommentarerne dannede grundlag for mit indledende oplæg på censormødet og var obligatorisk for samtlige censorer.

Kommentarer til de enkelte opgaver

Opgave 1:

- God tekst med klassiske genretræk og mange lag.
- Mange besvarelser forholder sig ikke til sproglige valg og tekstens (intenderede) modtager.
- Argumentationsanalysen volder problemer – særligt anvendelsen af Toulmins argumentationsmodel.
- En del vurderinger bliver overfladiske og mangler forankring i analysen.
- Diskussionen bliver ofte uselvstændig og ligner nærmere sammenligninger af de forskellige tekster i tekstgrundlaget.
-

Opgave 2:

A-delen:

- God opgave med relaterbart emne.
- Stor forskel på, hvordan eksaminanderne balancerer personlige og almene betragtninger på emnet.
- En del engagerede og velskrevne besvarelser med fokus på anvendelse af fx retoriske og sproglige virkemidler. De svage besvarelser mangler fokus på dette.
- Manglende fokus på bærende hovedsynspunkt og personlig vinkel – opgavesættets forskellige pointer overtages ukritisk.

B-delen:

- Flere gode b-besvarelser, hvor der anvendes danskfaglige begreber samt tekstdokumentation til at redegøre for valg i a-delen.
- Nogle refleksioner bliver overfladiske og skematiske og mangler danskfaglighed og grundighed.

- Sproglige og retoriske overvejelser fylder meget lidt i refleksionen.

Opgave 3:

- God tekst.
- Mange analyselag til alle elevtyper, fx fortællerforhold, symbolik, mv.
- En del bogstavelige læsninger uden syn for de symbolske lag og Hanna Birgittas samt fortællerens roller i teksten. Dette udfordrer fortolkningerne.
- Flere elever har et tydeligt analysefokus frem for en instrumentel tilgang til analysen.

Opgave 4:

- God kortfilm med mange elementer til analyse.
- Lang tekst med mange lag.
- Der er forskel på, hvor godt eleverne formår at koble form og indhold.
- Gode besvarelser kobler form og indhold – fx i åbningsscenen.
- En del besvarelser mangler eller har en overfladisk inddragelse af filmiske virkemidler i analysen af filmen.
- En del analytiske pointer bliver konstaterende og bruges ikke i analysen.
- Flere eksaminander overser, at moren er alkoholiker, hvilket udfordrer deres fortolkning af filmen.

Opgave 5:

- Positivt med en tekst af kanonforfatter.
- Opgaven kræver kendskab til Seeberg og eksistentialismen.
- Positivt at eksaminander, som ikke fanger det eksistentialistiske, har mulighed for at folde deres analytiske evner ud i læsningen af en svær novelle.
- Flere eksaminander har vanskeligt ved den litteraturhistoriske perspektivering – udgivelsesår forvirrer dem.

Generelle kommentarer

- Opgavesættet vurderes generelt som velegnet.
- Indledninger og afrundinger fungerer i mange opgaver.
- Problemer med besvarelsens struktur – opgavens dele leder ikke over i hinanden.
- En del instrumentelle/modelstyrede analyser.
- En del forekomster af teksthenvisninger som ikke bruges i analyserne eller analytiske pointer som ikke dokumenteres med teksteksempler.
- Mange sproglige fejl, fx syntaks, tegnsætning, tempus, præpositioner mv.
- Manglende korrekturlæsning?

Bedømmelsen

De skriftlige censorer foretager en helhedsvurdering af eksaminandernes besvarelser i henhold til de faglige mål og bedømmelseskriterier, som de fremgår af læreplanen for dansk A på htx og er uddybet i vejledningen for henholdsvis htx og teknisk eux: [Htx - læreplaner 2017 | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#).

Information til skriftlige censorer kan tilgås via følgende link: [Om censur | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#). Her finder I bl.a. det censorbrev, som blev udsendt til samtlige censorer forud for påbegyndelse af censurarbejdet.